

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie (vrátane testu MSP)
Materiál bude mať vplyv s ohľadom na veľkostnú kategóriu podnikov:
☐ iba na MSP (0 - 249 zamestnancov) ☐ iba na veľké podniky (250 a viac zamestnancov) ☒ na všetky kategórie podnikov
3.1 Dotknuté podnikateľské subjekty - z toho MSP
<p>Zamestnávateľa, ktorých zamestnanci na pracovisku manipulujú (výroba, spracovanie, skladovanie, preprava, zneškodňovanie) s karcinogénmi, ktorých TSH sú predmetom novely nariadenia vlády. Ide najmä o firmy sklárskeho priemyslu, konzervovania kože, elektronický a chemický priemysel, jadrovú energetiku, a iné uvedené v závere doložky vybraných vplyvov v tabuľke č. 1.</p> <p>Predkladateľ nemá informácie o počte zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú zamestnancov exponovaných chemickým karcinogénom a mutagénom, ktorých technické smerné hodnoty sú predmetom návrhu nariadenia vlády.</p> <p>V doložke vplyvov uvádzame najčastejšie využitie uvedených látok podľa dostupných internetových zdrojov.</p>
3.2 Vyhodnotenie konzultácií - z toho MSP
<p>Ministerstvo zdravotníctva SR uverejnilo na portáli Slov-Lex predbežnú informáciu k návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 356/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení neskorších predpisov, číslo predbežnej informácie PI/2020/7, dátum začiatku PK: 21.01.2020, dátum konca PK: 17.02.2020.</p> <p>Predbežná informácia bola súbežne elektronicky zaslaná dňa 20.01.2020 na Ministerstvo hospodárstva SR s požiadavkou na zabezpečenie konzultácií v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov v termíne do 17.02.2020.</p> <p>Ani jeden oslovený subjekt si nevyžiadal podrobnejšie informácie o pripravovanom návrhu nariadenia vlády a nepredložil ani jednu pripomienku k návrhu nariadenia vlády.</p>
3.3 Náklady regulácie - z toho MSP
3.3.1 Priame finančné náklady
<p><u>Negatívny vplyv na podnikateľské prostredie:</u></p> <p>→ Je možné predpokladať iba mierny nárast počtu rizikových prác vzhľadom na sprísnenie TSH 8 karcinogénov, pričom zmeny počtu osôb vykonávajúcich rizikové práce nie je možné presne určiť. Predkladateľ nemá informácie o počte zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú zamestnancov exponovaných chemickým karcinogénom a mutagénom, ktorých technické smerné hodnoty sú predmetom návrhu nariadenia vlády. V Slovenskej republike bolo k 30.06.2019 evidovaných cca 500 zamestnancov exponovaných karcinogénom a mutagénom, ktorí už vykonávali rizikovú prácu v kategórii 3 alebo 4 z dôvodu expozície karcinogénom a mutagénom, ktoré sú predmetom návrhu nariadenia vlády. Vzhľadom na to sa predpokladá iba mierny nárast počtu rizikových prác, <u>keďže je zrejmé, že zamestnanci exponovaní karcinogénom, ktoré sú predmetom návrhu nariadenia vlády, už zväčša vykonávajú rizikovú prácu.</u> Tento trend nie je možné vyčíslieť.</p> <p>Nepredpokladá sa, že bude potrebné určovať rizikové práce u všetkých dotknutých subjektov, ale iba u tých, ktorí nebudú môcť zabezpečiť dostatočné technické alebo technologické opatrenia na zníženie expozície zamestnancov uvedeným karcinogénom.</p> <p>→ Najvyššie náklady sa predpokladajú v prípade malých a stredných podnikov, v ktorých sú zamestnanci exponovaní berýliu a kadmiiu; najmä tie podniky, ktoré ešte nezabezpečili ochranu</p>

zamestnancov prostredníctvom používania uzavretých systémov alebo nahradením karcinogénov inými, menej nebezpečnými chemickými faktormi.

→ Vyčíslenie nákladov na rizikovú prácu:

V súčasnosti nie je možné negatívny vplyv (pravdepodobné zvýšenie nákladov zamestnávateľov) kvantifikovať konkrétne, iba opisne:

V prípade vyhlásenia rizikovej práce u 1 zamestnanca sa zvýšenie nákladov zamestnávateľa bude týkať nasledujúcich položiek: mzdovej kompenzácie za sťažený výkon práce, príspevku zamestnávateľa na doplnkové dôchodkové sporenie zamestnanca, ktorý vykonáva prácu zaradenú do kategórie 3 a 4, výkonu lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci (v prípade vyhlásenia rizikovej práce 3. kategórie je to 1 x za 2 roky a v prípade 4. kategórie je to každý rok) a rekondičného pobytu (1 x za 5 rokov pri práci v kategórii 3 a následne každé štyri roky; 1 x za 4 roky pri práci v kategórii 4 a následne každé tri roky).

Mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce predstavuje najmenej 20 % minimálnej mzdy v eurách za hodinu (§ 124 Zákonníka práce).

Príspevok zamestnávateľa na doplnkové dôchodkové sporenie za zamestnanca, ktorý vykonáva prácu zaradenú do kategórie 3 a 4 je podľa § 13 ods. 3 zákona č. 650/2004 Z. z. najmenej 2 % z a) vymeriavacieho základu zamestnanca na platenie poisťného na dôchodkové poistenie podľa osobitného predpisu (zákon č. 461/2003 Z. z.), b) príjmu zúčtovaného na výplatu, ak ide o zamestnanca, ktorý nie je povinne dôchodkovo poistený.

Predkladateľ však nepozná vymeriavacie základy jednotlivých dotknutých zamestnancov ani ich počet.

Nie je možné vyčíslieť ani cenu lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci, nakoľko ich cena nie je regulovaná a závisí od rozsahu vyšetrení na základe odborného uváženia lekára vykonávajúceho uvedenú prehliadku podľa odborného usmernenia MZ SR o náplni lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci.

Taktiež predkladateľ nepozná cenu rekondičného pobytu, ktorá je individuálna na základe voľnej cenotvorby.

Pri výpočte priamych nákladov na rizikové práce sa vychádzalo z priemernej mzdy v r. 2019 vo výške 1092 EUR a vypočítali sa kompenzácie vo výške 20 % (2621 EUR za rok), príspevky DDS 2% vo výške 262 EUR za rok, náklady na lekársku preventívnu prehliadku vo vzťahu k práci vo výške 60 EUR a cena rekondičného pobytu 500 EUR. Celková cena rizikovej práce na 1 zamestnanca predstavuje výšku 3443 EUR. Keďže je zrejmé, že zamestnanci exponovaní karcinogénom, ktoré sú predmetom návrhu nariadenia vlády, už zväčša vykonávajú rizikovú prácu, odhaduje sa mierny nárast rizikových prác v počte cca 50 zamestnancov, čo predstavuje náklad na rizikové práce 172 150 EUR.

→ Finančné náklady na meranie karcinogénov v pracovnom ovzduší a na úpravu existujúcich, najmä technických opatrení, alebo na zavedenie nových opatrení v pracovnom prostredí, kde sa vyskytujú karcinogény, ktorých TSH sú revidované. V prípade niektorých karcinogénov bude mať zvolená možnosť vplyv na prevádzkové náklady podnikov, ktoré budú musieť zaviesť dodatočné ochranné a preventívne opatrenia. Z údajov uvedených v štúdiu Európskej komisie sa navýšenie finančných nákladov predpokladá u podnikov, v ktorých sú zamestnanci exponovaní najmä trichlóretylénu, minerálnym olejom, ktoré boli predtým použité v motoroch s vnútorným spaľovaním, kadmium a jeho anorganickým zlúčeninám. Na zmiernenie technických alebo hospodárskych dopadov, ktorým môžu čeliť zamestnávateľia z dôvodu zavedenia revidovaných TSH sa v prípade vybraných karcinogénov uplatňujú prechodné obdobia: (kadmium a jeho anorganické zlúčeniny do 11.07.2027, berýlium a jeho anorganické zlúčeniny do 11.07.2026). V prípade anorganických zlúčenín arzenu vrátane kyseliny arzeničnej a jej solí sa pri tavení medi revidovaná TSH uplatňuje od 11. júla 2023.

Vyčíslenie:

Nie je možné kvantifikovať konkrétne, nakoľko technické a technologické opatrenia, ktoré si návrh nariadenia vlády vyžiada, sú individuálne a závisia od druhu výroby a aktuálneho stavu vybavenosti jednotlivých dotknutých podnikov.

Je možné uviesť približné ceny za meranie faktorov v pracovnom ovzduší (cenotvorba nie je regulovaná):

- odber vzoriek podľa platných noriem a štandardných pracovných postupov 15,00/1 hod. VŠ
8,00/1 hod. SŠ

<ul style="list-style-type: none"> - sadzba za dopravu pri použití dopravného prostriedku - spracovanie výsledkov a vyhotovenie protokolu o skúškach - určenie karcinogénu podľa akreditovanej/štandardizovanej metódy 	<p>0,50/1 km 15,00/1 hod. 10 - 50 Eur/látku</p>
<p>Objektivizáciu chemických faktorov vrátane karcinogénnych a mutagénnych faktorov v pracovnom ovzduší vykonávajú odborne spôsobilé osoby na odber vzoriek zo životného prostredia a z pracovného prostredia na účely kvalitatívneho a kvantitatívneho zisťovania faktorov životného prostredia a pracovného prostredia a odborne spôsobilé osoby na kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie faktorov životného prostredia a pracovného prostredia na účely posudzovania ich možného vplyvu na zdravie; register odborne spôsobilých osôb vedie na internetovej stránke Úrad verejného zdravotníctva SR.</p> <p>Náklady na posúdenie zdravotného rizika pri práci a meranie koncentrácie karcinogénov v pracovnom ovzduší nevyčísľujeme, nakoľko nie sú novým nákladom tohto návrhu, keďže všetkých 10 karcinogénov sa už v legislatíve SR nachádza a teda sa s nimi pracuje a bez ohľadu na návrh sa podľa príslušných právnych predpisov vykonáva aj posúdenie zdravotného rizika pri práci aj meranie koncentrácie karcinogénov v pracovnom ovzduší.</p> <p>→ Malé a stredné podniky nie sú vyňaté spod pôsobnosti smernice a teda ani návrhu nariadenia vlády, neplánujú sa žiadne menej prísne režimy, pretože by to mohlo viesť k rôznej úrovni ochrany zdravia pracovníkov v závislosti od veľkosti podniku.</p>	
<h3>3.3.2 Nepriame finančné náklady</h3>	
<p><u>Pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie:</u></p> <p>→ Zlepšenie ochrany zdravia zamestnancov pri práci zavedením nových TSH a revidovaných TSH v zmysle nižších hodnôt oproti súčasným hodnotám TSH; predpokladá sa nižší výskyt chorôb z povolania a ochorení súvisiacich s prácou.</p> <p>→ Predpokladá sa prínos pre zamestnávateľov v podobe nižších strát produktivity práce zamestnancov v dôsledku ich zlého zdravotného stavu. Zo štúdie vypracovanej v mene Európskej komisie vyplýva, že najvyššie očakávané prínosy pre rôzne zainteresované strany v rámci členských štátov sú:</p> <ul style="list-style-type: none"> o berýlium: zavedením limitnej hodnoty v pracovnom ovzduší sa predpokladá prínos pre podniky 15 miliónov eur, o zaradenie práce, pri ktorej dochádza k expozícii cez kožu účinkom minerálnych olejov, ktoré boli predtým použité v motoroch s vnútorným spaľovaním na mazanie a chladenie pohyblivých častí vo vnútri motora do zoznamu látok, zmesí a pracovných procesov s rizikom chemickej karcinogenity: záchrana 880 životov, zníženie počtu prípadov rakoviny o 90 000, pričom celkový prínos súvisiaci s úsporou zdravotných nákladov počas 50 rokov je vyčíslený na 0,3 až 1,6 mld. eur, o trichlóretylén: zavedením limitnej hodnoty v pracovnom ovzduší s upozornením na možnosť absorpcie významného množstva cez kožu, sa očakáva záchrana 390 životov a celkový prínos súvisiaci s úsporou zdravotných nákladov je vyčíslený na 118 – 430 mil. eur. <p>→ Zavedenie revidovaných TSH pomáha zamestnávateľom pri určovaní a posudzovaní zdravotného rizika pri práci s expozíciou konkrétnym karcinogénom v súvislosti s vykonávaním preventívnych a ochranných opatrení na ochranu zdravia zamestnancov pred zdravotnými rizikami z expozície týmto karcinogénom.</p> <p>→ Na zmiernenie technických alebo hospodárskych dopadov, ktorým môžu čeliť zamestnávatelia z dôvodu zavedenia revidovaných TSH sa v prípade vybraných karcinogénov uplatňujú prechodné obdobia: (kadmium a jeho anorganické zlúčeniny do 11.07.2027, berýlium a jeho anorganické zlúčeniny do 11.07.2026). V prípade anorganických zlúčenín arzenu vrátane kyseliny arzeničnej a jej solí sa pri tavení medi revidovaná TSH uplatňuje od 11. júla 2023.</p> <p>→ Pomoc zamestnávateľom pri zabezpečovaní účinnej ochrany pri práci s karcinogénmi s možnosťou absorpcie významného množstva cez kožu; ich označením v prílohe č. 2</p>	

→ Vplyv na základné práva je pozitívny, najmä pokiaľ ide o právo na život a právo na spravodlivé a primerané pracovné podmienky, ktoré zohľadňujú zdravie, bezpečnosť a dôstojnosť pracovníkov.		
3.3.3 Administratívne náklady		
-		
3.3.4 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie		
	<i>Náklady na 1 zamestnanca vykonávajúceho rizikovú prácu</i>	<i>Náklady na celé podnikateľské prostredie - cca 50 zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce na základe návrhu</i>
<i>Priame finančné náklady</i>	3 443	172 150
<i>Nepriame finančné náklady</i>	N/A	N/A
<i>Administratívne náklady</i>	N/A	N/A
<i>Celkové náklady regulácie</i>	3 443	172 150
3.4 Konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu - z toho MSP		
<p><i>Dochádza k vytvoreniu bariér pre vstup na trh pre nových dodávateľov alebo poskytovateľov služieb? Bude mať navrhovaná zmena za následok prísnejšiu reguláciu správania sa niektorých podnikov? Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)? Ak áno, popíšte.</i></p> <p><i>Aký vplyv bude mať navrhovaná zmena na obchodné bariéry? Bude mať vplyv na vyvolanie cezhraničných investícií (príliv /odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)? Ak áno, popíšte.</i></p> <p><i>Ako ovplyvní cenu alebo dostupnosť základných zdrojov (suroviny, mechanizmy, pracovná sila, energie atď.)? Ovplyvňuje prístup k financiam? Ak áno, ako?</i></p> <p>Návrh by mal mať priaznivý vplyv na hospodársku súťaž v rámci vnútorného trhu. Limitnými hodnotami platnými pre celú EÚ pre faktory, ktorých sa týka tento návrh, sa zníži narušenie hospodárskej súťaže medzi podnikmi nachádzajúcimi sa v členských štátoch s rôznymi vnútroštátnymi úrovňami TSH.</p> <p>Návrh sa dotkne všetkých subjektov podnikajúcich v dotknutom segmente rovnako, pretože zavádza jednotné limity, preto sa nepredpokladá ovplyvnenie konkurencieschopnosti podnikov na trhu. Malé a stredné podniky nie sú vyňaté spod pôsobnosti smernice a teda ani návrhu nariadenia vlády, neplánujú sa žiadne menej prísne režimy, pretože by to mohlo viesť k rôznej úrovni ochrany zdravia pracovníkov v závislosti od veľkosti podniku.</p>		
3.5 Inovácie - z toho MSP		
<p><i>Uveďte, ako podporuje navrhovaná zmena inovácie.</i></p> <p><i>Zjednodušuje uvedenie alebo rozšírenie nových výrobných metód, technológií a výrobkov na trh?</i></p> <p><i>Uveďte, ako vplýva navrhovaná zmena na jednotlivé práva duševného vlastníctva (napr. patenty, ochranné známky, autorské práva, vlastníctvo know-how).</i></p> <p><i>Podporuje vyššiu efektívnosť výroby/využívania zdrojov? Ak áno, ako?</i></p> <p><i>Vytvorí zmena nové pracovné miesta pre zamestnancov výskumu a vývoja v SR?</i></p>		
-		